

Datorns grunder

Detta nummers datahörna skall handla lite om grunderna. Vi har många medlemmar som är skeptiska till datorer (PC) och inte förstår vad de kan användas till. Sedan finns det medlemmar som helt tar avstånd från att använda PC och inte vill försöka lära sig. Den tredje kategorin är de som av fysiska skäl inte kan hantera en dator. De två sista kategorierna kommer vi inte åt. De kan inte eller vill inte. Därför vänder jag mig till den kategori som ännu inte börjat men är lite nyfikna. Jag skall börja lite försiktigt med att förklara vad man kan använda en PC till i hemmet.

Det som kommer alltmer vad det gäller PC-användning i hemmet är Internet. Det kan vi inte blunda för. På Internet beställer vi varor, biljetter till biografföreställningar, teaterföreställningar och andra evenemang samt till resor. På Internet kan vi söka information via de s.k. sökmotorerna. Kommuner, landsting och statsförvaltningar har oftast alla sina blanketter tillgängliga på sina hemsidor. Våra kära postorderföretag har sina kataloger tillgängliga med bilder. Även andra företag, som tidigare inte haft postorder, har insett att kunderna finns på Internet. Hemsida kallas alla de sidor du kan nå på Internet. Även föreningen har ju hemsida.

Även bankärenden kan man numera göra över Internet. Du betalar räkningar direkt via PlusGiro eller ditt bankkonto. Du överför pengar mellan olika konton för att uppnå bästa möjliga ränta. Du köper och säljer fonder och aktier. Ja, de festa bankärendena kan du faktiskt göra på Internet. Det kostar väl närmare 50 kronor att gå till banken med ett inbetalningskort numera. Svensk Kassaservice finns ju inte.

Mest intressant för oss släktforskare är dock att både Genline och SVAR har mycket fina hemsidor. De har båda kyrkböckerna tillgängliga över Internet. SVAR har dessutom mycket mer information än så där.

Men är inte Internet en säkerhetsrisk? Jo om man är slarvig och obetänksam så blir det så. Bankerna levererar någon form av inloggningsdosa som genererar ny kod varje gång viktiga händelser skall göras. I och med att koden inte är densamma så finns betydligt högre säkerhet än om man har ett fast s.k. lösenord (password på engelska). Fasta lösenord skall vara komplicerade bokstavskombinationer kombinerat med siffror. Bokstäverna skall vara blandade stora och små, gärna något specialtecken med också. Ordet "hemligt" är ett av de vanligaste lösenorden i Sverige liksom den egna bilens registreringsnummer.

Svårt? Man vänjer sig. Låter man bokstavskombinationen vara en del av ett längre ord så blir det faktiskt inte svårt att komma ihåg. Låt Österåker bli "serkr" och lägg på 2009 så kan lösenordet faktiskt bli så enkelt som "20Serkr09". Försök att härleda det? När det lösenordet inte får användas längre, vänd på det till "90RkreS02".

Mer du kan använda PC:n till hemma! E-post eller mail talar ju alla om. Det finns två varianter, dels via program så som Outlook eller via Internet. E-post som läses direkt via Internet kallas för WEB-mail. Där jobbar man direkt mot Internet och har all information i mailleverantörens server, tills man vill lagra den i sin egen PC. Om du använder Outlook hämtar programmet hem inkommen post och du jobbar lokalt i din PC när du läser besvarar eller skriver din e-post. Du trycker på en ikon i programmet som gör att den går ut på Internet och hämtar hem inkommen post. Den utgående drar iväg direkt om du inte sparar den lokalt i väntan på sändning.

Som släktforskare behöver man ibland andra program för att hålla reda på sin information. Det s.k. Officepaketet är grunden, Outlook är den del däri. Då får man Word (ordbehandling), EXCEL (kalkyleringsprogram) och PowerPoint (presentation). Med dessa program kommer du långt. Dessutom finns speciella program för släktforskning såsom DISGEN, Holger, Minsläkt mm. Det finns program för att hantera ljudfiler, bildfiler, skapa tidningar, göra ritningar. Ja det mesta.

Med en någorlunda modern PC kan livet i hemmet förenklas väldigt mycket. Med en Internetförbindelse ökas glädjen avsevärt. I kommande nummer finns planer på att beskriva vilka krav vi skall ställa i samband med köp av Internetförbindelse och PC.

Leif Gannert